CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	MJAP-P0-100, MJAP-P0-200, MJAP-P0-240
Termin egzaminu:	5 czerwca 2025 r.
Data publikacji dokumentu:	5 czerwca 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
   - popełnia błędy, które
     - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *three weaks* zamiast *three weeks* w zadaniu 3.3.
     - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst
     - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *internet* zamiast *1st October* w zadaniu 5.5.
   - używa zapisu odzwierciadlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *dip cleaning* zamiast *deep cleaning* w zadaniu 3.4.
   - udziela odpowiedzi, która
     - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *9775* zamiast *CQ9775* w zdaniu 3.1.
     - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *from six to eight* zamiast *six and eight* w zadaniu 5.7.
   - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *changed and was different* zamiast *changed* w zadaniu 5.6.
   - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np *isn't strong and sweet* zamiast *isn't strong* w zadaniu 3.2.
   - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu, np. *3 tygodnie* zamiast *three weeks* w zadaniu 3.3.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.

5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka […].*	II.3) Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi	B
1.2.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi.	E
1.3.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi […].	C
1.4.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi	A
1.5.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi […]..	F

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka […].*	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.2.		II.6) Zdający układa informacje w określonym porządku	C
2.3.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	B
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.5.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
2.6.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi	B

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="3">Podstawa programowa</th></tr>
<tr><th>Wymagania ogólne</th><th colspan="2">Wymagania szczegółowe</th></tr>
<tr><td>3.1.</td><td rowspan="4">II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka […].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego […].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td rowspan="4">VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.</td><td rowspan="4">II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.</td></tr>
<tr><td>3.2.</td></tr>
<tr><td>3.3.</td></tr>
<tr><td>3.4.</td></tr>
</table>

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Kluczowe jest wskazanie, że numer seryjny ekspresu do kawy to CQ9775.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

<table>
<tr><th colspan="2">Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)</th></tr>
<tr><td colspan="2">CQ9775</td></tr>
<tr><th colspan="2">Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)</th></tr>
<tr><td>cq9775</td><td></td></tr>
<tr><td>CQ nine double seven five</td><td></td></tr>
</table>

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
on the back	odpowiedź niejasna
CQ9W75	odpowiedź niezgodna z tekstem
9775	odpowiedź nieprecyzyjna

Zadanie 3.2.

Kluczowe jest wskazanie, że kawa z ekspresu nie jest wystarczająco mocna.
Wymagany jest poprawny zapis wyrazu *strong.*

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
isn't strong	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
is not strong	
not strong	
she gets isn't strong	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
isn't sweet	odpowiedź niezgodna z tekstem
very weak is strong	odpowiedź nie łączy się logicznie z otoczeniem luki
is weak is	odpowiedź niejasna

Zadanie 3.3.

Kluczowe jest wskazanie, że klientka wlała wodę do pojemnika na ziarna trzy tygodnie wcześniej. Wymagany jest poprawny zapis wyrazu *week*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
three weeks	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
3 weeks	
3 week	
three weeks ago	akceptowane powtórzenie wyrazu znajdującego się po luce

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
3 tygodnie	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu
for a week	odpowiedź niezgodna z tekstem
three weaks	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji

Zadanie 3.4.

Kluczowe jest wskazanie, że klientka zapłaci £30 za gruntowne czyszczenie ekspresu do kawy. Wymagany jest poprawny zapis wyrazów: *deep, cleaning*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
deep cleaning	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
cleaning every part cleaning all parts	
additional deep cleaning	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
cleaning	odpowiedź nieprecyzyjna
dip cleaning every part	odpowiedź niejasna
will clean every part	odpowiedź nie łączy się logicznie z otoczeniem luki
repairing	odpowiedź niezgodna z tekstem

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
3.1.	
3.2.	isnt strong
3.3.	thre / htree weeks
3.4.	deep cleanig

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności […].*	III.1) Zdający określa główną myśl […] fragmentu tekstu.	F
4.2.			A
4.3.			C
4.4.			E

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
5.2.		III.7) Zdający określa główną myśl tekstu.	C
5.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.4.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności […].* V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].* I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.
5.5.			III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
5.6.			III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
5.7.			III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.

Uszczegółowienia do zadania 5.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5.4.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście A. Kluczowe jest wskazanie na zakwalifikowanie się do trzeciego etapu konkursu. Wymagany jest poprawny zapis wyrazów: *third, stage*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1pkt)	
the third stage	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1pkt)	
third stage	
3rd stage	
stage three	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
take part participate three stages the third	odpowiedź niejasna
the final	odpowiedź niezgodna z tekstem
to the third stage	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki

Zadanie 5.5.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście B. Kluczowe jest wskazanie, że sprzedaż biletów rozpoczęła się 1 października. Wymagany jest poprawny zapis wyrazów: *first, October.*

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1pkt)	
1st October	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1pkt)	
1 October 2024	
the first of October	
October, 1st	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
a day before internet	odpowiedź niezgodna z tekstem
in October	odpowiedź nieprecyzyjna

Zadanie 5.6.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście C. Kluczowe jest wskazanie, że dla Eltona Johna wszystko się zmieniło (gdy usłyszał Presley'a).

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1pkt)	
changed	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1pkt)	
couldn't be the same	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
change felt	odpowiedź nie łączy się logicznie z otoczeniem luki
was different was strange has changed had changed	odpowiedź niejasna

Zadanie 5.7.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście D. Kluczowe jest wskazanie, że najlepiej rozpocząć naukę gry na pianinie mając sześć-osiem lat.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1pkt)	
six and eight	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1pkt)	
6 and 8	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
teen and adult	odpowiedź niezgodna z tekstem
from 6 to 8 6 to 8	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
six and eight years old	odpowiedź niezgodna z poleceniem – przekroczony limit wyrazów

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
5.4.	therd stage
5.5.	1 october
5.6.	chenged
5.7.	six and eigth

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.			B
6.3.			D
6.4.		III.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	D
6.5.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu […].	B

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności […].*	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
7.2.			D
7.3.			E
7.4.			A

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
8.2.			C
8.3.			A

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
9.2.			C
9.3.			C
9.4.			B

Zadanie 10.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
10.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	deepest
10.2.			countries
10.3.			made

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
10.1.	deeper
10.2.	countrys
10.3.	making / eating

Zadanie 11.

Zadanie	**Podstawa programowa**		**Poprawna odpowiedź**
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
11.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	was still working still worked
11.2.			is the noisiest is the most noisy
11.3.			(that) I was invited (that) I got invited I had been invited

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
11.1.	still working / is working / had worked
11.2.	is noisy / was noisy / is noiser / is noisiest / most noisy
11.3.	I invited / I invited you / I invited me / invited me / he had invited me / he invited me

Uwagi do zadań 10. i 11.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 11. wpisywany fragment nie przekracza trzech wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
10.1.	deeppest
10.2.	cauntries
10.3.	---

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
11.1.	wos still working
11.2.	is the noisist
11.3.	I wos invited

Wypowiedź pisemna

Zadanie 12.
Wraz z grupą znajomych odwiedziłeś/odwiedziłaś nowo otwartą restaurację. We wpisie na anglojęzycznym forum internetowym:

- **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**
- **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
- **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**
- **zachęć czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji i napisz, z kim tam się wybierzesz następnym razem.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy […] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne […].
IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach […].
V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
V.2) Zdający opowiada o […] wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
V.4) Zdający przedstawia […] plany na przyszłość.
V.6) Zdający wyraża […] swoje opinie.
VII.3) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
VII.8) Zdający […] zachęca.
VIII.3) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–17 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu lub
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
   - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

     The soup was awful.
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
      The soup looked amazing but it was awful.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
   - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

     This dish was delicious – well prepared and colourful.
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

The pizza I ordered was unusual – it had four corners and it was in the shape of a square.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź, np.
6. Wyrażenia takie jak np. *next time, city centre, fish and chips* traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimicznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
   - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

   The pasta was cooked perfectly and well-cooked.
8. Pospolite modyfikatory takie jak np. *very, a little, some, much, many* oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
9. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
10. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
11. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
    - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
    - **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**

    I spilt my delicious fruit shake on the table.
12. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
13. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniósł, a podpunkt, do którego zdający się odniósł, jako niezrealizowany.
15. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy… / Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.

- **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**

I don't know where the restaurant is. (nie odniósł się)

16. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku innym niż język egzaminu, to realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną, np.
    - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

    I ordered przepyszne pancakes. (nie odniósł się)
17. Jeżeli zdający używa innego języka niż język egzaminu we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, to ten fragment nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
    - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

    Wczoraj I ordered delicious pancakes. (odniósł się)

Zadanie 12.
Wraz z grupą znajomych odwiedziłeś/odwiedziłaś nowo otwartą restaurację. We wpisie na anglojęzycznym forum internetowym:

- **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**
- **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
- **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**
- **zachęć czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji i napisz, z kim tam się wybierzesz następnym razem.**

A new restaurant has recently opened in my area. I went there yesterday with a few friends.

- **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**

VII.3) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje okolicę, w której znajduje się restauracja np. *The restaurant is on the beach and offers wonderful views of the sea.* (odniósł się i rozwinął)

Akceptuje się każdą komunikatywną wypowiedź, w której zdający:

- wskazuje na elementy krajobrazu naturalnego lub stworzonego przez człowieka znajdujące się w okolicy, np. *The restaurant is by the river.* (odniósł się) / *The restaurant is located in the city centre.* (odniósł się) / *The restaurant is in a skyscraper, next to fabulous monument called „Storm".* (odniósł się i rozwinął)
- wskazuje obiekty znajdujące się w okolicy, np. *There is a bus stop nearby.* (odniósł się) */ This restaurant is five minutes from my school.* (odniósł się)
- opisuje to, co wyróżnia okolicę spośród innych miejsc, np. *The restaurant is in the area visted by many tourists*. (odniósł się) / *This restaurant is located in the modern part of the city.* (odniósł się) */ The restaurant is in a beautiful area.* (odniósł się)

Opinia zdającego lub opinie innych osób na temat okolicy, w której znajduje się restauracja stanowią element rozwijający, pod warunkiem, że zdający zrealizował kluczowy element tzn. opisał lokalizację restauracji, np. *The restaurant is in a busy street. Most people don't like it.* (odniósł się i rozwinął) ALE *Most people think that the location of this restaurant is bad.* (nie odniósł się)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:

- wymienia wyłącznie nazwy własne miejscowości, dzielnicy, ulicy, na której znajduje się restauracja lub wymienia nazwy własne obiektów, wyjątek stanowią obcojęzyczne nazwy geograficzne i/lub nazwy własne obiektów, które są zapisane w języku egzaminu i zawierają w sobie rzeczownik pospolity, np. *The restaurant is in Warsaw.* (nie odniósł się) ALE *The restaurant is in Warsaw, near Vistula river.* (odniósł się)
- podaje wyłącznie dane adresowe restauracji, np. *The restaurant is in Długa street 25, Gdansk*. (nie odniósł się)
- opisuje wystrój restauracji/atmosferę w niej panującą, a nie okolicę, w której dana restauracja się znajduje, np. *The restaurant is cosy.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
The place is small but very comfy.	The restaurant is in a peaceful area.	The restaurant is in a trendy part of the city, in a street full of cafés and other eateries.
The restaurant is in Krakow.	This restaurant is in a park.	The restaurant is in the old city centre, not far from the Town Hall.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

V.6) Zdający wyraża […] swoje opinie.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyraża swoją opinię na temat zamówionego przez siebie dania, np. *I ordered spaghetti bolognese and it was delicious. It tasted as if it was cooked in Bologna.* (odniósł się i rozwinął)

Wyrażając swoją opinię na temat zamówionego przez siebie dania zdający może odnieść się na przykład do:

- swoich wrażeń związanych z zamówionym daniem, np. *It was the best pizza I have ever eaten.* (odniósł się) */ I didn't like the dish I ordered*. (odniósł się)
- wielkości porcji, wyglądu potrawy, jej smaku, zapachu, itp. – wystarczy, że zdający wskaże co najmniej jedną cechę dania, które mu się podobała/nie podobała, np. *The soup looked amazing* (odniósł się) / *I had something delicious made of rice.* (odniósł się) / *The portion was huge and tasty and I didn't have to wait for a long time to get it.* (odniósł się i rozwinął)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyraża opinii na temat zamówionego dania, np. podaje jedynie samą jego nazwę lub wymienia składniki potrawy, np. *I ordered sushi.* (nie odniósł się) / *I decided to try chicken with sweet potatoes and chocolate cream.* (nie odniósł się). Nazwa potrawy może stanowić element rozwijający, pod warunkiem, że zdający zrealizował kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wyraził swoją opinię na temat zamówionego dania, np. *I chose pasta with tomatoes, chicken and onions. The dish was incredible and definitely worth trying*. (odniósł się i rozwinął)

Aby nazwa potrawy stanowiła element rozwijający, zdający musi ją podać lub opisać w języku angielskim, np. *I decided to order a dish called „Ośmiornica w lesie". The name of the dish was surprising, but it was octopus with vegetables and leafy greens.* (odniósł się i rozwinął) ALE *I decided to order „Ośmiornica w lesie".* (nie odniósł się)

Rekomendacje dotyczące dania mogą stanowić element rozwijający, pod warunkiem, że zdający zrealizował kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wyraził swoją opinię na temat zamówionego dania, np. *I ordered steak with chocolate. It was amazing. I think that you should try it!* (odniósł się i rozwinął) ALE *I ordered steak with chocolate. I think that you should try it!* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I ate pierogi, Polish dumplings with meat.	The main dish blew my mind.	I ordered pasta with carbonara souce with shrimps and the combination of flavours was amazing.
I had a burger with a tomato salad and black olives.	I had pizza and it was too spicy.	I had grilled liver with mozarella. It seemed weird but it turned out to be delicous.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

• **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**
V.2) Zdający opowiada o […] wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do jakiejś zaskakującej sytuacji, która wydarzyła się podczas wizyty w restauracji, np. *To my surprise, when I was eating my dessert, a small boy came up to me and took it to his table*. (odniósł się i rozwinął)

Opisując zaskakującą sytuację zdający może odnieść się na przykład do:

- innych gości w restauracji np. *When we entered the restaurant all the guests got up.* (odniósł się) / *I saw a famous chef Jamie Olivier there!* (odniósł się) LUB
- obsługi lokalu, np. *A strange thing happened. One of the waiters pretended not to notice us. (odniósł się i rozwinął)* LUB
- zdarzeń losowych, np. *To my surprise, when I was eating my soup, a lamp fell from the ceiling and nearly killed me*. (odniósł się i rozwinął)

Z pracy musi jednoznacznie wynikać, że opisywana sytuacja była nietypowa i zaskakująca, np. *While I was there, the world's best chef, Gordon Ramsey, visited the place.* (odniósł się) / *The people who were serving the food were carrying the trays on their heads.* (odniósł się i rozwinął) ALE *The people carrying the food were moving very quickly*. (nie odniósł się)

Użycie zwrotów i wyrażań wskazujących na zdziwienie lub zaskoczenie, jest wymagane, jeżeli z pracy jednoznacznie nie wynika, że opisywana sytuacja była zaskakująca, np. *I met my friend there.* (nie odniósł się) / *I was shocked to see my friend there.* (odniósł się) */ There were many people at the restaurant. That was surprsing because usually there are just a few.* (odniósł się i rozwinął)

Wymagane jest użycie czasu przeszłego. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia w czasie teraźniejszym, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I see a very strange incident. One of the clients don't want to pay for his dishes*. (R→O)

Samo opisanie przebiegu wizyty w restauracji nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *While we were eating, we saw many people.* (nie odniósł się) */ The place was crowded.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
There was live music.	The waiter dropped all the dishes.	A wind broke one of the windows. We were all shocked that the wind was so strong.
I saw many people there.	The fire broke out in the kitchen.	A bartender grabbed the guitar and started playing shanties.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **zachęć czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji i napisz, z kim tam się wybierzesz następnym razem.**

V.4) Zdający przedstawia […] plany na przyszłość.
VII.8) Zdający […] zachęca.

Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zachęcenie czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji oraz poinformowanie, z kim tam się zdający wybierze następnym razem) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *I highly recommend this restaurant. Next time I will go there with my parents, because they like trying new dishes.* (odniósł się i rozwinął)

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał tylko do jednego członu, tj.:

a) zachęcił czytelników bloga do odwiedzenia tej restauracji, np. *I think it's the best restaurant ever. You must go there.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO

b) poinformował z kim się tam wybierze następnym razem, np. *Next time I will visit this restaurant with my sister* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany), wówczas uznaje się, że zdający odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.:

a) *Come to this restaurant if you want to have a delicious meal. I recommend chocolate desserts.* (rozbudowane zachęcenie do odwiedzenia restauracji, ale brak poinformowania z kim się tam autor wybierze);

b) *Next time I will go there with my whole family. They love Italian cuisine, especially pasta.* (rozbudowana informacja, z kim pójdzie do restauracji, ale brak zachęcenia do odwiedzenia restauracji), wówczas uznaje się, że zdający odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Nie wymaga się użycia wyrazów *zachęcać*, *zachęta.* Akceptowane są różne formy zachęcania do odwiedzenia restauracji, np. *Why don't you go to this restaurant?* (odniósł się) / *I think it's a good idea to go to this special place.* (odniósł się)

Nie jest akceptowana taka realizacja pierwszej części tego podpunktu polecenia, w której zdający zniechęca czytelników do odwiedzenia restauracji, np. *If I were you, I wouldn't go to this place.* (nie odniósł się)

Nie jest akceptowana taka realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia, w której zdający zdający informuje, że należy udać się do tej restauracji ponownie, ale nie informuje z kim tam się uda, np. *If you ask me I would go there again.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
My friends love this restaurant.	You should visit the restaurant.	I spent amazing time at this restaurant. Next time I will take my parents there, because I think they will love the atmosphere there.

You can go to this restaurant. It is open every day.	I'm definitely going to visit it again with my friend Victor.	You should try this restaurant because the food is delicious and the views are great.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1–2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia wypowiedzi piszącego z podanym początkiem, np.
   - **A new restaurant has recently opened in my area. I went there yesterday with a few friends.**
     It will be great.
   - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).

2. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
6. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
7. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
8. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
9. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *good, nice*, *interesting,* stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *heavy traffic* zamiast *many cars on the road; There is a book on the table.* zamiast *On the table is a book.).*

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was writen in the 19th century*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
   - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 80 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *thx* oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułów pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band*, np. *film* „M jak miłość”, Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2024 (1 wyraz), 10 September 2024 (3 wyrazy)
2. Jako jeden wyraz liczone są
   - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
4. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
5. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.